

Vejledning til intern overvågning på elområdet

Dato: 30.11.2009 • Journalnr.: 4/0720-0600-0009

Resume Energitilsynet har tilkendegivet, at vejledning om internt overvågningsprogram og vejledning om årsberetning kan danne grundlag for indholdet af netselskabernes anmeldte årsberetninger samt IO-programmer. Samtidig blev det tilkendegivet, at Energitilsynet fortsat kan kræve at IO-programmer samt årsberetninger skal indeholde beskrivelse af tiltag ud over de ni punkter, som følger af IO-bekendtgørelsen.

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

RESUMÉ

1. Denne sag forelægges Energitilsynet, for at tilsynet kan tage stilling til sekretariatets to vejledninger om intern overvågning på elområdet. Vejledningerne relaterer sig dels til net- og transmissionsselskaber samt det system-ansvarlige selskabs[1] interne overvågningsprogram (IO-program), dels til samme selskabers årsberetning om intern overvågning, som skal anmeldes til Energitilsynet.
2. Energitilsynet fører tilsyn med overholdelse af bekendtgørelse nr. 635 af 27. juni 2005 om program for intern overvågning for netvirksomheder, transmissionsvirksomheder og den systemansvarlige virksomhed i henhold til elforsyningsloven ("overvågningsbekendtgørelsen" eller "IO-bekendtgørelsen").
3. Energitilsynet har den 18. december 2006 udsendt retningslinjerne "Interne overvågningsprogrammer mod konkurrenceforvridende adfærd. El og gas".
4. Herudover har Energitilsynet den 26. maj 2008 udsendt retningslinjerne "El- og naturgas - selskabsmæssigt forbundne netselskabers hjemmesider og informationsudsendelse".
5. Retningslinjerne præciserer en række krav til netselskabernes interne overvågningsprogrammer og årsberetninger samt selskabernes hjemmesider og informationsudsendelser (breve osv.).
6. Energitilsynets sekretariat har endvidere i forlængelse af de udsendte retningslinjer deltaget i flere temadage for netselskaberne afholdt af Dansk Energi om intern overvågning.

7. Alle netvirksomheder er forpligtede til at udarbejde et *Internt Overvågningsprogram*, der beskriver deres tiltag for at forhindre diskriminerende og konkurrenceforvridende adfærd. IO-programmet skal som minimum beskrive de ni tiltag, der er beskrevet i § 2, stk. 1 i overvågningsbekendtgørelsen.

8. Netvirksomhederne skal også udarbejde en *årsberetning*, som indeholder en beskrivelse af programmet samt gennemførelse heraf, herunder den foretagne kontrol af programmet, jf. IO-bekendtgørelsens § 5, stk. 1.

9. Sekretariatet har generelt konstateret, at der forsat er relativt store forskelle på hvorledes netselskaberne formår at overholde de ni punkter, der beskrives i IO-bekendtgørelsen. Der er således stadig et stort behov for at få præciseret de retningslinjer som Energitilsynet har udsendt den 18. december 2006 og 26. maj 2008.

10. Sekretariatet fremlægger forslag til to IO-vejledninger: Den *ene* vejledning relaterer sig til netvirksomhedernes interne overvågningsprogram. Et IO-program skal primært indeholde en beskrivelse af netselskabets iværksatte tiltag og procedurer. Den *anden* vejledning relaterer sig til selskabernes årsberetning, som skal anmeldes til Energitilsynet hvert år den 1. juni. Årsberetningen skal indeholde dokumentation for netvirksomhedens årlige gennemførelse og kontrol vedr. intern overvågning.

11. Formålet med vejledningerne er at hjælpe netselskaberne med at forstå, hvad der som minimum skal oplyses, for at IO-bekendtgørelsens regler om adskillelse mellem monopolaktiviteter og kommercielle aktiviteter overholdes. Vejledningerne formidler samtidig de erfaringer som sekretariatet har gjort sig i forbindelse med de gennemgåede stikprøver.

12. Det er sekretariatets vurdering, at kombinationen af stikprøver, virksomhedsbesøg og vejledninger har en god virkning over for netselskaberne og forbedrer forbrugernes muligheder for at orientere sig på markedet. Videre vil nye leverandører få bedre mulighed for at etablere sig, hvilket i sidste ende vil øge konkurrencen på el-markedet.

TILKENDEGIVELSE

13. Energitilsynet tilkendegav, at vejledningen om internt overvågningsprogram samt vejledningen om årsberetning kan danne grundlag for indholdet af net- og transmissionsselskabernes samt det systemansvarlige selskabs anmeldte årsberetninger samt interne overvågningsprogrammer, jf. overvågningsbekendtgørelsen § 2, stk. 3, § 5, stk. 1 og § 6, stk. 1 og 2. Energitilsynet er dog herved ikke afskåret fra af egen drift eller i tilfælde af en konkret klage at tage de interne overvågningsprogrammer samt anmeldte årsberetninger op til konkret bedømmelse efter elforsyningslovens bestemmelser.

14. Energitilsynet tilkendegav samtidig, at de anbefalinger og præciseringer som følger af vejledningerne ikke udelukker, at Energitilsynet fortsat kan kræve, at IO-programmer samt årsberetninger skal indeholde beskrivelse af tiltag ud over de ni punkter som følger af overvågningsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, i det omfang dette er påkrævet for at forhindre diskriminerende adfærd i den pågældende virksomhed, jf. overvågningsbekendtgørelsens §§ 2, stk. 3 og 6, stk. 1 og 2.

LOVGRUNDLAG

15. I det følgende redegøres for de lovparagraffer i elforsyningsloven og de bekendtgørelser m.v. som er relevante i relation til intern overvågning.
Elforsyningsloven

16. **§ 20 a, stk. 1.** Transmissions- og netvirksomheder skal opstille et program for intern overvågning, som beskriver virksomhedernes tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd. Virksomhederne skal sikre overholdelsen af programmet for intern overvågning samt sikre, at det kontrolleres på passende måde. En årsberetning med en beskrivelse af programmet samt kontrollen af dette skal offentliggøres og anmeldes til Energitilsynet.

17. **§ 20 a, stk. 2.** Transport- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte forhold, herunder om, hvad programmet for intern overvågning skal indeholde, og hvordan det skal kontrolleres.

OVERVÅGNINGSBEKENDTGØRELSEN

18. Elforsyningslovens § 20 a er efterfølgende udmøntet ved **bekendtgørelse nr. 635 af 27. juni 2005** "om program for intern overvågning for netvirksomheder, transmissionsvirksomheder og den systemansvarlige virksomhed i henhold til elforsyningsloven." Bekendtgørelsen angiver reglerne for net-virksomhedens udarbejdelse af IO-programmer og årsberetning samt Energitilsynets tilsyn hermed.

19. Bekendtgørelsens § 2, stk. 1 indeholder ni punkter som IO-programmerne som minimum skal opbygges efter. Punkterne skal angive de tiltag, som er egnede til at forhindre diskriminerende adfærd i netvirksomhederne. Punkterne dækker konkret over følgende forhold:

- a) Forretningsmæssigt følsomme oplysninger
- b) b) Forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger
- c) c) Ikke diskriminerende adgang til distributionsnettet
- d) d) Kundekontakt
- e) e) Selskabsmæssig udskillelse af aktiviteter
- f) f) Regnskabsmæssig adskillelse
- g) g) Krav om habilitet
- h) h) Indgåelse af aftaler
- i) i) Prisfastsættelse.

20. Stk. 2: Programmet skal beskrive, hvordan virksomheden gennemfører en passende kontrol af programmet.

21. Stk. 3. Energitilsynet kan kræve, at programmet skal indeholde beskrivelse af tiltag ud over de i stk. 1 nævnte, i det omfang dette er påkrævet for at forhindre diskriminerende adfærd i den pågældende virksomhed.

22. § 3: Virksomheden skal sikre, at programmet gennemføres, herunder at der gennemføres en passende kontrol af programmet.

23. § 4: Virksomheden skal offentliggøre en årsberetning for hvert kalenderår med beskrivelse af programmet. Årsberetningen skal endvidere indeholde en beskrivelse af programmets gennemførelse, herunder den foretagne kontrol af programmet.

24. Stk. 2. Årsberetningen for et kalenderår skal offentliggøres og anmeldes til Energitilsynet senest den 1. juni i det følgende kalenderår.

25. § 6: Energitilsynet fører tilsyn med, at programmet er i overensstemmelse med §§ 1 og 2, og at årsberetning udformes, offentliggøres og anmeldes efter reglerne i § 5.

26. Stk. 2. I forbindelse med anmeldelsen af årsberetningerne, jf. § 5, fører Energitilsynet endvidere tilsyn med, at programmet er gennemført, og at der er foretaget den i programmet beskrevne kontrol af programmet.

BEKENDTGØRELSE OM SIDEORDNEDE AKTIVITETER

27. Af **bekendtgørelse nr. 358 af 20. maj 2003** "om undtagelse af anlæg og sideordnede aktiviteter fra elforsyningsloven", fremgår følgende:

28. § 2. Kollektive elforsyningsvirksomheder kan uanset bestemmelsen i elforsyningslovens § 47, stk. 4, drive virksomhed med elproduktion eller anden tilknyttet virksomhed, såfremt de samlede indtægter herfra udgør mindre end 5 % af omsætningen i den kollektive elforsyningsvirksomhed.

29. Stk. 2. Virksomhed efter stk. 1 skal holdes regnskabsmæssigt adskilt fra den kollektive elforsyningsvirksomheds øvrige aktiviteter.

30. Endvidere er der udsendt retningslinier og truffet afgørelser af Energitilsynet og Energiklagenævnet, der således sætter rammerne for tilsynet med netselskabernes IO-programmer og anmeldte årsberetninger.

ENERGITILSYNETS RETNINGSLINIER AF 26. MAJ 2008, "EL- OG NATURGAS - SELSKABSMÆSSIGT FORBUNDNE NETSELSKABERS HJEMMESIDER OG INFORMATI-ONSUDSENDELSE"

31. Af retningslinierne følger, at Energitilsynet tilslutter sig, at sekretariatet påser, at selskabsmæssigt forbundne el- og naturgasnetselskaber overholder følgende retningslinier:

- a) At hvis en koncern har en fælles hjemmeside, så må der ikke på indgangsportalen annonceres for konkurrenceudsatte ydelser, herunder specifikt for forsyning eller produktion.
- b) At der ikke på netselskabets særskilte hjemmeside (område) må annonceres for eller informeres om konkurrenceudsatte ydelser fra selskabsmæssigt forbundne selskaber, men alene findes de informationer om selskabsmæssigt forbundne selskaber, som netselskabet er forpligtet til at afgive i henhold til el- og naturgasforsyningslovenes bestemmelser, under forudsætning af at disse informationer fremstår ikke favoriserende og ikke diskriminerende.
- c) c) At såfremt der er etableret særskilt hjemmeside for netselskabet, så skal den være lettilgængelig og logisk og let at finde for forbrugeren.
- d) d) At netselskabets informationsaktiviteter ikke kan indgå i et koncernmagasin.
- e) e) At netselskabet udsender sine breve separat, dvs. at selskabets udsendelser ikke bilægges materiale fra selskabsmæssigt forbundne kommercielle selskaber om kommercielle ydelser.
- f) f) At netselskabet klart og utvetydigt fremstår som afsender af det udsendte materiale.
- g) g) At Energitilsynet - i tilfælde hvor ovennævnte retningslinier ikke er overholdt inden 1. september 2008 - efter en konkret vurdering, påbyder netselskabet i medfør af elforsyningslovens § 85 litra c, at bringe det ulovlige forhold til ophør.

ENERGITILSYNETS RETNINGSLINIER AF 18. DECEMBER 2006, "INTERNE OVERVÅGNINGSPROGRAMMER MOD KONKURRENCEFØRVIDENDE ADFÆRD. EL OG GAS"

32. Af disse retningslinier følger at Energitilsynet:

- Henstiller at vertikalt integrerede el- og naturgasselskaber med fælles kundecentre, anvender skriftlige medarbejdererklæringer for de involverede medarbejdere og beskriver anvendelsen heraf i deres årsberetning.
- Pålægger vertikalt integrerede netselskaber, at såfremt en koncern har en fælles hjemmeside, så må der ikke af indgangsportalen, på de fra portalen synlige stier til selskabets ydelser eller i det særskilte område for netselskabets (monopol) ydelser reklameres for konkurrenceudsatte ydelser, herunder specifikt for forsyning eller produktion. Yderligere sikres, at netselskabet i forbindelse med markedsføring, herunder på hjemmeside, på brevpapir, m.v. fremstår uafhængigt, samt at beskrive rammerne herfor i overvågningsprogrammet.
- Fastslår, at offentliggørelse af netselskabernes årsberetninger mest hensigtsmæssigt bør ske på virksomhedernes egne hjemmesider.

ENERGIKLAGENÆVNETS AFGØRELSE AF 25. AUGUST 2008 OM INDIVIDUEL FFO[2]-GODKENDELSE MED UDGANGSPUNKT I MEDARBEJDERENS JOBFUNKTION

33. Denne afgørelse stadfæster Energitilsynets afgørelse af 18. december 2007 om, at HNG Midt-Nord I/S fremover skal FFO-godkende deres medarbejdere individuelt med udgangspunkt i medarbejderens jobfunktioner, eller implementere tilsvarende tiltag, således at det sikres, at kun nødvendige FFO-godkendelser foretages.

SAGSFREMSTILLING

34. Energitilsynet fører tilsyn med netselskaberne, som senest den 1. juni hvert år skal indsende en årsberetning om intern overvågning, jf. overvågningsbekendtgørelsens § 5, stk. 2.

35. Desuden har sekretariatet siden implementeringen af IO-bekendtgørelsen gennemført en række virksomhedsbesøg hos netselskaberne og har desuden gennemgået en række anmeldte årsberetninger samt bagvedliggende IO-programmer. Sekretariatet har løbende afrapporteret om resultaterne heraf, senest ved notatet "Afrapportering om intern overvågning - efteråret 2009 fremlagt ved Energitilsynets møde den 26. oktober 2009.

36. De nævnte virksomhedsbesøg er fulgt op af referater, der indeholder fremtidige handlingspunkter for virksomhederne i forhold til virksomhedernes IO-program og årsberetning om intern overvågning.

37. Den generelle gennemgang er tilsvarende fulgt op med breve til netvirksomheder, når der er konstateret forhold, som er i strid med overvågningsbekendtgørelsen eller med Energitilsynets og Energitiklagenævnets afgørelser og retningslinier.

38. Sekretariatet har i de tilfælde, hvor ovenstående forhold forefindes angivet to typer handlingspunkter:

39. *Umiddelbare ændringer* inden for en relativ kort tidshorisont enten i forhold til IO-programmerne, virksomhedernes hjemmesider eller årsberetninger om intern overvågning.

40. *Ændringer i de kommende årsberetninger* om intern overvågning, for de tilfælde hvor fejlene er skønnet mindre væsentlige.

41. Gennem de seneste to år er de netselskaber, der er ført tilsyn med, blevet udvalgt ved en stikprøve[3] blandt alle de selskaber som har anmeldt materiale til Energitilsynet. Sekretariatet har herefter foretaget en gennemgang af de udvalgte virksomheders IO-programmer og årsberetninger om intern overvågning. Samtidig hermed har Energitilsynets sekretariat foretaget virksomhedsbesøg hos nogle af de udvalgte netselskaber, som indgår i stikprøven.

42. Formålet med kontrollen af netvirksomhederne er først og fremmest at føre tilsyn med, at der ikke udøves diskriminerende og konkurrenceforvridende adfærd. Samtidig skal sekretariatet sikre, at netselskaberne handler som beskrevet i de anmeldte årsberetninger.

43. Det er konkret sekretariatets opgave, i relation til netselskabernes anmeldte årsberetning om intern overvågning, at:

44. Føre tilsyn med, at årsberetningen udformes, offentliggøres og anmeldes efter reglerne.

45. Føre tilsyn med, at programmet gennemføres med en passende kontrol i virksomheden.

46. Det er endvidere sekretariatets opgave, i relation til netselskabernes IO-programmer, at:

47. Føre tilsyn med at IO-programmet er i overensstemmelse med de udstukne regler.

48. Sørge for at IO-programmet beskriver, hvordan virksomheden gennemfører en passende kontrol af programmet.

49. Kræve yderligere tiltag af virksomheden, såfremt dette er påkrævet for at forhindre diskriminerende adfærd i den pågældende virksomhed, jf. overvågningsbekendtgørelsens § 2, stk. 3.

VIRKSOMHEDSBESØG

50. Virksomhedsbesøgene sker ved at Energitilsynets sekretariat møder op på netselskabets adresse. Til møderne udsendes forinden en dagsorden, der følger de i bekendtgørelse nr. 635 af 27. juni 2005 angivne ni punkter som netselskaberne som minimum skal forholde sig til, jf. § 2, stk. 1 i bekendtgørelsen. I forlængelse af et virksomhedsbesøg fremsendes et brev, med et referat og de handlingspunkter for de ni punkter i IO-bekendtgørelsen, som sekretariatet finder skal ændres.

51. Sekretariatet har ved virksomhedsbesøgene generelt oplyst, at tilsynet fremover i større grad vil lægge vægt på, at det interne overvågningsprogram beskriver tiltag og procedurer for de ni punkter i IO-bekendtgørelsens § 2, stk. 1, mens årsberetningen skal dokumentere, at de beskrevne tiltag og procedurer overholdes.

OVERORDNET INDTRYK

52. Sekretariatet har generelt kunnet konstatere, at der fortsat eksisterer relativt store forskelle på hvorledes netselskaberne formår at overholde de ni punkter som IO-bekendtgørelsen som minimum kræver skal overholdes.

53. Eksempelvis anmelder visse netselskaber en kombination af en årsberetning og et IO-program.

54. Sekretariatets kan i den forbindelse ikke afvise, at arbejdet med intern overvågning til en vis grad kan relateres til netselskabernes størrelse og muligheden for at afsætte ressourcer til dette arbejde, hvilket kan have medvirket til de konstaterede forskelle i det gennemgåede IO-materiale.

55. Samtidig har det kunne konstateres, at det ikke er de samme punkter som de forskellige netselskaber har problemer med at overholde eller eksempelvis får opsat procedurer for.

56. En af forklaringerne kan muligvis være, at netselskaberne ikke alle har været lige opmærksomme på, at der skal ske anmeldelse af både en årsberetning og et IO-program.

57. Sekretariatet har gennem sin kontrol kunne konstatere, at *alle* de gennemgåede netvirksomheders IO-materiale indeholder en eller flere forhold, som efter sekretariatets vurdering strider mod overvågningsreglerne. Dette gælder både i relation til IO-programmerne, årsberetningerne samt hjemmesiderne.[4]

58. Sekretariatet følger løbende op på de tilfælde hos netselskaberne, hvor reglerne for IO-programmerne og årsberetningerne endnu ikke overholdes.

59. Energitilsynets sekretariat vurderer ud fra de erfaringer som er fremlagt i sine afrapporteringer til Energitilsynet, at der har vist sig et stort behov for afklaring og præcisering i forhold til tilsynets retningslinier fra 18. december 2006 og 26. maj 2008.

60. Den konstaterede uensartethed i forståelsen af overvågningsbekendtgørelsens regler samt de udsendte retningslinier fra Energitilsynet fra 2006 og 2008 skal derfor afhjælpes. Det sker konkret ved at der udfærdiges vejledninger for hhv. IO-programmer og årsberetninger. Vejledningerne kan hjælpe netselskaberne med at systematisere de årlige anmeldelser samt at forstå hvad som minimum skal oplyses til Energitilsynet for at overvågningsbekendtgørelsens regler overholdes.

Udvalgte eksempler på mangler

61. Gennemgangen nedenfor for dels IO-program og årsberetning, indeholder ikke alle konstaterede mangler, men beskriver alene nogle af de eksempler som sekretariatet er stødt på ved den gennemførte kontrol. Det skal samtidig præciseres, at de anførte forhold *ikke* omfatter alle de selskaber som har anmeldt en årsberetning eller har fremsendt et IO-program til tilsynet. Vejledningerne er udformet med det sigte, at IO-programmer og årsberetninger bliver mere fyldestgørende - naturligvis især på de punkter, hvor sekretariatets gennemgang har afsløret mangler.

INTERNT OVERVÅGNINGSPROGRAM

62. Med hensyn til IO-programmet, kræver IO-reglerne, at der af netselskabet foretages en passende kontrol af IO-programmet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2. I den forbindelse har sekretariatet anmodet flere netselskaber om at beskrive hvorledes kontrollen foregår, herunder om der foretages nogen form for (ekstern eller intern) audit.

63. Sekretariatet har desuden anmodet flere netselskaber om at foretage en konsekvent opdeling på forretningsmæssigt følsomme oplysninger og forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger, idet bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, eksplicit behandler de to typer af oplysninger hver for sig.

64. Forretningsmæssigt følsomme oplysninger omfatter eksempelvis forbrugstal for privat- og erhvervskunder, forbrugsprofiler for kunder med timemålinger, kundens betalingsmønster, restance og andre økonomiske forhold, CPR-numre, oplysninger om personlige forhold etc., mens forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger f.eks. omfatter udbygningsplaner for elnettet, strategiske overvejelser og beslutninger i relation til selskabet, oplysninger om netselskabets øvrige virke etc.

65. I andre tilfælde har nogle netselskaber ikke defineret hvilke former eller typer af forretningsmæssige følsomme oplysninger (eller forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger), der forefindes i virksomheden.

66. Der er også fundet eksempler på netselskaber, der har manglet at angive nogle tiltag og procedurer, som sikrer en fortrolig behandling af de forretningsmæssigt følsomme oplysninger der modtages, behandles og videregives.

67. I andre tilfælde har selskaberne ikke forholdt sig til, hvad der skal ske, når netselskabet foretager outsourcing til en tredjepart, dvs. hvorledes det sikres, at IO-reglerne fortsat overholdes, hvad enten det er en koncernintern eller koncern-ekstern part, som udfører opgaven.

68. Visse selskaber mangler at redegøre for, om der sker en individuel godkendelse af medarbejderens adgang til følsomme oplysninger med udgangspunkt i medarbejderens jobfunktion, samt belyse hvorvidt og hvordan der anvendes medarbejdererklæringer i selskabet.

69. Hvad angår ikke-diskriminerende adgang til virksomhedens net, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, har der i en del tilfælde manglet en klarere adskillelse af de fire områder netadgang, vedligeholdelse, udbygning og tilslutning. Sekretariatet har anmodet om, at nogle netselskaber beskriver hvilke foranstaltninger, som sikrer, at netadgang, vedligeholdelse, udbygning og tilslutning sker på ikke-diskriminerende vilkår. Supplerende har sekretariatet anmodet om redegørelse for, hvilke løbende vurderinger (fx standarder og tidsfrister) som er fastsat i netselskaberne inden for de fire områder netadgang, vedligeholdelse, udbygning og tilslutning.

70. For så vidt angår ikke-favorisering af bestemte selskaber i kundekontakten, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 4, har sekretariatet anmodet om, at visse netselskaber uddyber, hvorledes det bekræftes af berørte medarbejdere, at de ikke i deres kundekontakt må favorisere bestemte selskaber. I andre tilfælde ønskes beskrivelse af de tiltag, der sikrer, at der undgås favorisering på hjemmeside og ved informationsudsendelse (breve, regninger publikationer m.v.). Endelig har sekretariatet anmodet enkelte netselskaber om at forklare og udfærdige procedurer for hvordan selskabet kontrollerer, at en outsourcet kundekontakt fra netselskabet opfylder IO-reglerne.

71. Med hensyn til selskabsmæssig udskillelse af aktiviteter, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5, har sekretariatet konstateret, at punktet "Selskabsmæssig udskillelse" undertiden blandes sammen med punktet "Regnskabsmæssig adskillelse". Sekretariatet har derfor anmodet om, at de to områder behandles hver for sig. Videre er nogle selskaber blevet anmodet om, at de skal forholde sig til deres sideordnede aktiviteter, herunder opstille tiltag, der sikrer overholdelse af 5%-grænsen om selskabsmæssig udskillelse, jf. nærmere § 2 i bekendtgørelse 635 af 27. juni 2005.

72. Vedrørende punktet regnskabsmæssig adskillelse, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 6, har sekretariatet anmodet om, at punktet "Regnskabsmæssig adskillelse" gennemgås for sig, og gennemgår hvorvidt der er givet fælles bevilling til både netvirksomhed og transmissionsvirksomhed. Endvidere anmodes nogle netselskaber om at angive procedurer for fordeling af indtægter og omkostninger for koncernheder, der har fælles indtægter eller omkostninger med netselskabet.

73. For så vidt angår punktet krav om habilitet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 7, har sekretariatet i visse tilfælde anmodet om, at der redegøres for tiltag i IO-programmet som sikrer, at der oplyses om habilitetsforholdene når der findes 100.000 eller flere tilsluttede kunder.

74. Med hensyn til punktet om indgåelse af aftaler, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 8, har sekretariatet anmodet om, at netselskaberne beskriver hvilke tiltag, der sikrer, at aftaler med andre virksomheder indgås på markedsbestemte vilkår, samt tiltag, der sikrer, at aftaler der indgås på markedsbestemte vilkår foreligger skriftligt på aftaletidspunktet. I den forbindelse er ligeledes forespurgt om, hvorvidt der er udpeget kvalitetskontrollanter, der gennemgår aftaler og kontrakter før underskift.

75. Med hensyn til punktet ikke-diskriminerende prisfastsættelse, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 9, har sekretariatet ønsket, at enkelte selskaber skal beskrive hvorvidt Dansk Energis tarifieringsvejledning følges, eller i modsat fald uddybe hvilke tiltag der sikrer, at prisfastsættelsen af virksomhedens ydelser sker efter ikke-diskriminerende kriterier.

ARSBERETNING OM INTERN OVERVÅGNING

76. Hvad angår den anmeldte årsberetning har sekretariatet generelt noteret sig følgende:

77. Hvad angår kontrol af IO-programmet, har sekretariatet udbedt sig navnet på den IO-ansvarlige, og beskrivelse af, hvorledes der følges op på konstaterede udeståender i forbindelse med den gennemførte kontrol. Videre er ønsket en angivelse af om der foretages (ekstern eller internt) audit og redegøre for, hvorledes IO-området behandles ift. nyansatte og ved rokering.

78. I tillæg skal nogle selskaber oplyse hvor mange fejlrapporter, der er indkommet i årets løb samt fx dokumentere afholdte møder i forbindelse med gennemførelse af den løbende kontrol af IO-området (fx dato, referat eller lign.). Videre er nogle netselskaber blevet anmodet om at angive hvor mange medarbejdere, der har underskrevet medarbejdererklæringer og evt. medarbejdernes arbejdsområde. Desuden har sekretariatet også anmodet om dokumentation i form af fx kopi af medarbejdererklæringer. Endelig har sekretariatet anmodet visse netselskaber om at dokumentere den udførte kontrol, og hvordan der følges op på konstaterede udeståender i forbindelse med den gennemførte kontrol eller audit.

79. Mht. forretningsmæssigt følsomme oplysninger skal flere netselskaber beskrive, hvilke af netselskabets funktioner der er outsourcet og til hvem. Endvidere har sekretariatet anmodet om dokumentationen for, at de følsomme oplysninger, der modtages, bliver behandlet fortroligt. Det samme gælder dokumentationen for, at der ikke diskrimineres ved videregivelse af oplysningerne.

80. I andre tilfælde ønskes angivelse af oplysninger om evt. konstaterede tilfælde af diskriminerende adfærd eller klager m.v. samt dokumentation for forsat fokus på IO-området (fx antal afholdte møder med datoer samt eventuelle beslutninger herfra m.v.).

81. I relation til forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger anmoder sekretariatet om dokumentation for, at forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger bliver videregivet på en ikke-diskriminerende måde.

82. Hvad angår ikke-diskriminerende adgang til virksomhedens net har sekretariatet ønsket, at der udover beskrivelse af evt. klager også redegøres for ekstraordinære eller nye tiltag hos selskabet (fx mht. udbygning af nettet, udskiftninger, nedbrud ud over det sædvanlige, tilslutning af fx nyt husområde etc.) i årets løb samt dokumentere, om fastsatte standarder og tidsfrister m.v. overholdes.

83. Vedrørende ikke-favorisering af bestemte selskaber i kundekontakten, har sekretariatet bl.a. ønsket, at der sker beskrivelse af, hvad som er resultatet af kontrollen af en outsourcet kundekontakt og hvornår den er foretaget. Desuden anmodes om dokumentation for medarbejdernes bekræftelse af kendskab til, at der ikke i kundekontakt må ske favorisering af bestemte selskaber m.v.

84. For så vidt angår selskabsmæssig udskillelse af aktiviteter, har sekretariatet anmodet om angivelse af, hvorvidt der er sket ændringer vedr. de sideordnede aktiviteter samt resultatet af de anførte vurderinger af aktiviteterne. Desuden har sekretariatet anmodet om opdeling af punkterne selskabsmæssig og regnskabsmæssig udskillelse. Endelig har sekretariatet i nogle tilfælde ønsket angivelse af, hvornår og hvordan det er sikret, at de sideordnede ordnede aktiviteter ikke overstiger 5%-grænsen nævnt i § 2 i bekendtgørelse 635 af 27. juni 2005.

85. Betragtes punktet regnskabsmæssig adskillelse, har sekretariatet anmodet om angivelse af de fordelingsnøgler for koncernenheder som har fælles indtægter eller omkostninger med netselskabet.

86. I relation til punktet krav om habilitet har sekretariatet ønsket angivelse af, hvor stort et antal tilsluttede forbrugere virksomheden har, og såfremt grænsen på 100.000 tilsluttede kunder er overskredet, at oplyse navnene på direktører m.v. samt bestyrelsesmedlemmer for de selskabsmæssigt forbundne selskaber, og yderligere supplere med et organisationsdiagram.

87. Hvad angår indgåelse af aftaler, har sekretariatet bl.a. anmodet om, at der medtages en kort beskrivelse af ændringer for listen af koncerninterne aftaler.

88. Sekretariatet har normalt ikke for så vidt angår ikke-diskriminerende prisfastsættelse ønsket specifikke tiltag på dette område fra netselskaberne.

GENERELLE BEMÆRKNINGER FRA DANSK ENERGI

89. Dansk Energi (DE) har ved brev af 30. oktober 2009 fremsendt bemærkninger til vejledningerne om intern overvågning på elområdet.

90. Generelt er DE positiv overfor vejledninger som kan simplificere de administrative opgaver for netselskaberne, og bakker op om vejledningerne.

91. DE pointerer dog, at vejledningerne kun må blive opfattet som vejledende og at også andre besvarelser vil kunne overholde bekendtgørelsens tekst. DE opfatter vejledningerne således, at et netselskab kan være nogenlunde sikker på, at årsberetning og IO-program vil være i orden, såfremt de udsendte vejledninger følges.

92. Videre finder DE, at vejledningerne gennemgående strammer op på netselskabernes hidtidige arbejde med intern overvågning, specielt mht. årsberetningen, hvor Energitilsynet ønsker mere dokumentation fremlagt. Der er således tale om en væsentlig forøgelse af de bureaukratiske tiltag over for selskaberne. Desuden finder DE, at det vil være hensigtsmæssigt at afvente effekten af bl.a. datahubben ved udarbejdelsen af vejledningerne.

93. DE bemærker samtidig, at DE mere ser årsberetningen som netselskabernes *egenkontrol* af IO-programmet. Energitilsynet skal derfor ikke automatisk have samtlige oplysninger som gør det muligt for tilsynet selv at kontrollere detaljerne. DE anmoder derfor tilsynet om at genoverveje nødvendigheden af - og hjemlen til - at kræve dokumentation og detaljerede oplysninger.

94. Endelig peger DE på, at opdelingen mellem hvad som skal komme i årsberetningen og IO-programmet skal være mere klar. Årsberetningen bør omhandle gennemførelse og kontrol i året, dvs. fokusere på ændringerne gennem året og hvad kontrollen har vist.

95. Derudover har DE afgivet en række detailbemærkninger til vejledningerne. ETS har adresseret disse bemærkninger i "Energitilsynets sekretariats bemærkninger til Dansk Energis høringssvar" og i relevant omfang indarbejdet dem i vejledningerne.

SEKRETARIATETS BEMÆRKNINGER

96. Sekretariatet bemærker hertil, at sekretariatet er enig med DE i, at vejledningerne ikke udelukker, at også andre besvarelser kan overholde bekendtgørelsens tekst. Men såfremt vejledningerne anvendes er sandsynligheden for, at netselskabets anmeldte årsberetning og IO-program opfylder overvågningsbekendtgørelsens regler større end hvis vejledningerne ikke følges.

97. Sekretariatet skal kort henvise til, at det er planlagt, at den anførte datahub skal idriftsættes i løbet af 2011. Datahubben vedrører især netselskabers samt de øvrige aktørers tekniske udveksling af måle- og forbrugsdata. Sekretariatet ser derfor ikke grundlag for at undlade at udsende vejledninger om de punkter som overvågningsbekendtgørelsen omhandler, da idriftsættelsen af datahubben ikke fjerner alle de muligheder for diskriminerende adfærd blandt netselskaberne, som bekendtgørelsen angiver.

98. For så vidt angår spørgsmålet om mere dokumentation i især årsberetningen, følger det af bekendtgørelsens § 6, at det er Energitilsynet som fører tilsyn med at IO-programmerne er i overensstemmelse med bekendtgørelsens §§ 1 og 2, og at årsberetningen udformes, offentliggøres og anmeldes efter bekendtgørelsens § 5.

99. Bekendtgørelsens § 5, stk. 1 angiver, at årsberetningen skal indeholde en beskrivelse af programmet, programmets gennemførelse samt den foretagne kontrol af programmet.

100. Herudover kan Energitilsynet i medfør af elforsyningslovens § 84, stk. 1 i forbindelse med behandling af klage eller ved udøvelsen af tilsyn indhente oplysninger som er nødvendige for varetagelsen af sine opgaver.

101. Sekretariatet bemærker, at for alle netselskaber som ikke indsender en form for dokumentation, som de alt andet lige allerede må formodes at have også i relation til årsberetningen, kan det få den konsekvens, at selskaberne blive udtaget til yderligere kontrol af tilsynet, jf. elforsyningslovens § 84, stk. 1.

102. Så ved fremsendelse af en vis supplerende dokumentation allerede i forbindelse med anmeldelsen af årsberetningen, må det antages, at netselskaberne med større sandsynlighed kan undgå yderligere henvendelser fra Energitilsynet. Herved bidrager både selskaberne og tilsynet til de mindre administrative byrder, som DE efterlyser.

103. Sekretariatet skal videre anføre, at det ikke er hensigten af få meget detaljeret dokumentation fremsendt som anført af DE, men at få mulighed for mere overordnet at kontrollere hvorvidt det kan sandsynliggøres, at netselskaberne overholder IO-bekendtgørelsen.

104. Ydermere må det anføres, at Energitilsynet eksplicit er blevet tillagt kompetence til at føre tilsyn med både IO-program samt anmeldt årsberetning, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1 og 2. Derfor er sekretariatet ikke enig i, at årsberetningen overvejende skal anses som netselskabernes *egenkontrol* af IO-programmet. Årsberetningen skal netop anmeldes hvert år til Energitilsynet, således at tilsynet løbende kan sikres sig, at hvert netselskab kontinuerligt overholder IO-bekendtgørelsens krav. Årsberetningen har således ikke alene en funktion i form af at muliggøre egenkontrol, men også en funktion i relation til tilsynets kontrol.

105. Endelig skal sekretariatet bemærke, at mht. opdelingen mellem hvad som skal stå i årsberetningen og hvad som skal fremgå af IO-programmet, er sekretariatet enig med DE. Årsberetningen må nødvendigvis behandle netselskabets gennemførelse og kontrol i året, dvs. fokusere på ændringerne gennem året og hvad kontrollen har vist. IO-programmet skal primært indeholde en beskrivelse af netselskabets iværksatte tiltag og procedurer.

BEGRUNDELSE

106. Samlet set lægger sekretariatet stor vægt på, at et netselskab kan fremlægge en fornøden dokumentation for den foretagne kontrol, og at hvert punkt i overvågningsbekendtgørelsen er behandlet tilstrækkeligt i det bagvedliggende IO-program.

107. Det er således ikke tilstrækkeligt blot at kunne opstille en årsberetning, eller en kombineret årsberetning/IO-program, som herefter anmeldes til Energitilsynet en gang årligt uden videre dokumentation. Netselskaberne må derfor nødvendigvis inddrage de ovenanførte forhold, for at sandsynliggøre, at der arbejdes seriøst med IO-området, og at det forankres i organisationen i selskaberne. Kun herved vil koncernforbundne selskaber med både monopol- og kommercielle aktiviteter kunne sikre ikke-diskriminering og ikke-favorisering.

108. Gennemgangen ovenfor har vist de betydelige forskelle på den måde som netselskaberne tolker kravene fra dels overvågningsbekendtgørelsen, dels Energitilsynets udmeldte retningslinier fra 2006 og 2008 på.

109. Sekretariatet har udformet to vejledninger, således at selskaberne i deres arbejde bedre kan leve op til lovgivningens krav. Vejledninger indeholder forslag til de procedurer (handlemåder, instrukser etc.) som netselskaberne skal opsætte for at undgå diskriminerende adfærd.

110. Samtidig indeholder vejledningerne en række anvisninger på mulige konkretiseringer i de redegørelser og den dokumentation som samme netselskaber nødvendigvis må kunne forelægge for Energitilsynet, for at sandsynliggøres ikke-diskriminering adfærd.

111. Vejledningerne indeholder samtidig nogle *tjeklister*, der kan anvendes aktivt i arbejdet med intern overvågning i netselskaberne.

TILKENDEGIVELSE

112. Energitilsynet tilkendegav, at vejledningen om internt overvågningsprogram samt vejledningen om årsberetning kan danne grundlag for indholdet af net- og transmissionsselskabernes samt det systemansvarlige selskabs anmeldte årsberetninger samt interne overvågningsprogrammer, jf. overvågningsbekendtgørelsen § 2, stk. 3. Energitilsynet er dog herved ikke afskåret fra af egen drift eller i tilfælde af en konkret klage at tage de interne overvågningsprogrammer samt anmeldte årsberetninger op til konkret bedømmelse efter elforsyningslovens bestemmelse.

113. Energitilsynet tilkendegav samtidig, at de anbefalinger og præciseringer som følger af vejledningerne ikke udelukker, at Energitilsynet fortsat kan kræve, at IO-programmer samt årsberetninger skal indeholde beskrivelse af tiltag ud over de ni punkter som følger af overvågningsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, i det omfang dette er påkrævet for at forhindre diskriminerende adfærd i den pågældende virksomhed, jf. overvågningsbekendtgørelsens §§ 2, stk. 3 og 6, stk. 1 og 2.

[1] Net- og transmissionsselskaber samt det systemansvarlige selskab anføres i dette dokument under et som netselskaber.

[2] Forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

[3] Stikprøven er en stratificeret udvælgelse, der tager der hensyn til netselskabernes størrelse og geografiske placering.

[4] Sekretariatets indstilling til en vejledning vedrørende hjemmesider fremlægges for Energitilsynet ved en senere møde.